

HÈCTOR VILLALBA, PRESIDENT DE LES CORTS VALENCIANES I D'UV

Text: FRANCESC BAYARRI / Fotos: RAFA GIL

"Volem superar el conflicte lingüístic"

Hèctor Villalba (Almussafes, 1954) presideix les Corts Valencianes i Unió Valenciana des de fa alguns anys. Villalba passa ara, en meitat del pacte lingüístic i de l'assetjament del seu soci de govern, el PP, per un moment políticament difícil.

Hèctor Villalba viu moments intensos. Aquest mestre reconvertit en president de les Corts Valencianes va entrar en la política l'any 1979 com a regidor d'Unió de Centre Democràtic (UCD) en el seu poble. L'any 1987 va accedir a les Corts Valencianes. Les converses per a tancar un pacte lingüístic al País Valencià, un homenatge del Partit Popular (PP) a Vicent González Lizondo (fundador d'UV), les relacions tempestuoses amb els dirigents populars valencians i l'aparició d'un partit polític resultant d'una escissió de la mateixa UV s'acumulen en els darrers temps sobre la taula del seu despatx. Amb tot, afirma amb tranquil·litat que mantindrà l'acord de govern amb els populars en la Generalitat Valenciana perquè això "dóna estabilitat als sectors socioeconòmics". Villalba també presideix Unió Valenciana (UV), un partit que aparentment vol desfer-se del seu passat anticatalanista tot i que encara s'aferra al secessionisme lingüístic. Tanmateix, el màxim líder unionista afirma ara que UV és el partit més interessant a arribar a un pacte lingüístic entre els valencians. Sempre que la llengua s'anomene valencià i que la secessionista Acadèmia de Cultura Valenciana estiga d'acord amb el dictamen final del Consell Valencià de Cultura.

—Si el Consell Valencià de Cultura (CVC) pacta que el valencià forma part del mateix "diasistema lingüístic" que el català, Unió Valenciana perdria tota la seua raó d'existir?

"Les úniques condicions que posem [en el pacte lingüístic] són el respecte a l'Estatut quan diu que el nostre idioma és el valencià i que amb el dictamen del CVC estiga d'acord l'Acadèmia de Cultura Valenciana."

—UV és actualment el partit més interessat en un acord del CVC, perquè un partit nacionalista ha de tindre clar que, des del punt de vista de l'idioma, la qüestió és l'ús social d'aquest idioma i que no hi haja conflicte. En aquests moments, moltes coses es podrien fer, estructurar i gestionar en valencià, però no es fan perquè ens fixem més en com es fa que en

allò que es fa. Som els principals interessats a superar el conflicte. Així ho manifestarem en la legislatura anterior i així consta en el pacte de govern que tenim subscrit amb el Partit Popular (PP). Les úniques dues condicions que posem són el respecte a l'Estatut d'Autonomia, que diu clarament que el nostre idioma és l'idioma valencià, i que en els treballs i el dictamen final del Consell Valencià de Cultura participe i estiga d'acord l'Acadèmia de Cultura Valenciana. Des del punt de vista polític no hem d'entrar en qüestions de tipus filològic, gramatical, fonètic o ortogràfic.

—UV no viu del conflicte lingüístic, que es la principal bandera en les seues campanyes electorals?

—No mai. El que som és un partit que parla en valencià. Jo, com a president de les Corts, encara no

he dit cap paraula a l'hemicicle en castellà. Aquests dies, per exemple, hem estat a les fogueres d'Alacant i hem parlat sempre en valencià. Nosaltres no solament no hem viscut de la polèmica, sinó que no ens convé.

—Se li amuntega la faena en els darrers temps: el tancament del pacte lingüístic que es discuteix al

Consell Valencià de Cultura, el naixement d'un partit encara més anticatalanista que UV (Iniciativa de Progrés), l'homenatge del PP a Vicent González Lizondo, els atacs dels dirigents populars a UV...

—La sensació que tinc és una altra; els anys 96 i 97, dels quinze anys d'existència d'UV, són el segon i el tercer que més s'ha incrementat la militància. L'any 95 teníem uns 200 càrrecs públics. Des d'aleshores la xifra s'ha incrementat en nou alcaldes i 83 regidors.

—Des del 95 no hi ha hagut eleccions. Deuen ser trànsfugues.

—Els qui eren independents no han fet cap trànsfugisme. I els qui estaven en el PSOE i en el PP, estaven farts que els seus partits digueren unes coses i a l'hora de la veritat en feren unes altres. Tot açò és molt més fiable que les enquestes, que acaben dient allò que vol qui les paga. A pesar de tot, les enquestes no ens van malament. Aquesta captació de regidors és més important també que les campanyes que puguen organitzar els del PP. Ells creuen que atacant UV poden garantir-se la majoria absoluta, però això és un desconeixement absolut de la llei electoral i del sistema d'Hont. L'assetjament a què el PP ens sotmet referma la bona conjuntura d'UV i la bona gestió que estem realitzant en les institucions on tenim responsabilitat. Estem satisfets de la nostra participació en el govern de la Generalitat. Primer perquè estem donant estabilitat i tranquil·litat als distints sectors socioeconòmics. Després, perquè els valencians s'estan mirant en alguns espills. Els valencians han vist que CiU va ser capaç de pactar amb el PSOE de Felipe en benefici de les demandes i de les expectatives de creixement de Catalunya, i després va ser capaç de pactar amb el PP d'Aznar i va obtenir els mateixos resultats. Nosaltres serem la sorpresa positiva de les pròximes eleccions.

—Anem per parts. Vostè continua mantenint que els valencians, els catalans i els balears parlen llengües distintes?

—Nosaltres continuem mantenint que el nostre Estatut d'Autonomia diu que tenim un idioma propi, i que hi ha dos estatuts d'autonomia més de dues comunitats més que diuen que tenen com a idioma propi el català. Per tant, sempre reiteraré que el nostre idioma és el valencià. La qüestió filològica, l'hauran d'elaborar els filòlegs i els lingüistes. Des del punt de vista polític seguim l'Estatut d'Autonomia. Des del punt de vista filològic seguirem allò que acorde l'Acadèmia de Cultura Valenciana.

—Els lingüistes i els filòlegs estan en les universitats.

—Depèn. A Catalunya estan a l'Institut d'Estudis Catalans. A Madrid, estan en la Real Acadèmia. I a Galícia tenen les seues acadèmies pròpies.

—Cap d'aquests organismes manté posicions contràries a les universitats d'aquells àmbits.

—Però el compromís amb què ens presentarem a l'electorat i allò que la societat espera és la defensa de l'Estatut d'Autonomia, l'increment de l'ús social de l'idioma i, des del punt de vista filològic, seguir allò que determine l'Acadèmia de Cultura Valenciana.

—L'aparició d'Iniciativa de Progrés (partit fundat per antics seguidors de Lizondo escindits d'UV) obliga UV a resituar-se ideològicament?

—IP no existeix. Ni tan sols en les reunions del consell nacional d'UV s'ha tractat mai aquest fenomen. És un grup de persones que volen mantenir el seu estatus, fins i tot últimament ja pareix que està molt clar que acabaran en el PP.

—Sí que existeixen: acaben d'organitzar un homenatge a Lizondo, el fundador d'UV, i ni vostè ni cap dirigent del seu partit no hi va acudir.

—No ha passat res. Un grup d'amics ha organitzat un homenatge, que ha rebut tot el suport de l'estructura del PP, i nosaltres, per la instrumentalització que tenia aquest homenatge hem decidit lliurement i voluntàriament no anarhi. UV, com a partit, no ha pres cap posició respecte a l'homenatge. Tots els que compartirem durant catorze anys amb Vicent [González Lizondo] la creació d'UV pensem que ha estat una instrumentalització d'una amistat i un aprofitament polític.

—La viuda de Lizondo ha dit que els amics del seu marit estan ara en el PP.

—Això és una cosa que haurà

d'explicar Teresa.

—Per què s'han intensificat els atacs del PP cap a UV? Disposa vostè d'alguna enquesta que explique aquesta actitud?

—Nosaltres som un partit d'escassos recursos econòmics i no els gastarem en una enquesta a un any vista. Tenim altres dades que sí que ens fan ser optimistes: el mes passat vàrem inaugurar les seues d'Alcoi, d'Elx i d'Oriola. Això val més que totes les enquestes del món. També és important la receptivitat que tenim en els mitjans de comunicació i en l'estructura civil. L'última enquesta que he pogut veure és un estudi realitzat per la Secretaria de Planificació i Estudis de la Presidència de la Generalitat, que dirigeix Rafael Blasco, que ens situa en un 10% de vot consolidat. Els atacs del PP són un error estratègic i una falta d'anàlisi.

—S'acusa Unió Valenciana d'haver-se convertit

"Unió Valenciana és actualment el partit més interessat en un acord del CVC, perquè un partit nacionalista ha de tindre clar que, des del punt de vista de l'idioma, la qüestió és l'ús social i que no hi haja conflicte."

en una agència de col·locació.

—Quan va governar la UCD els càrrecs de responsabilitat eren d'UCD. Quan va governar el PSOE passava el mateix. I ara, les àrees de govern d'UV tenen al davant persones d'UV.

—No em referesc a directors generals, sinó a contractacions d'altres nivells. Per exemple el cas de les brigades forestals.

—Tot s'ha fet d'acord amb la legalitat vigent. Llevat de notícies de premsa, que són les mateixes que es publiquen de les conselleries del PP, i que són les mateixes dels dotze anys dels governs del PSOE. Repassant les hemeroteques són també les mateixes de l'època d'UCD. Però és lògic que les persones que han de dur avant un programa electoral siguin persones amb un compromís amb aquest programa.

—Si es trencara el pacte amb el PP, quantes persones d'UV es quedarien sense faena?

—Ninguna. Es quedarien totes treballant per a obtenir un bon resultat en les eleccions del 1999.

—Però d'això no es cobra.

—De l'altre, tampoc. Les persones cobren en funció del treball que fan. Es quedarien fora el 10% dels llocs que hi ha en la Generalitat. Igual que es quedarien fora el 90% que corresponen a persones del PP. Exactament igual que quan el PSOE perdé les eleccions.

—No és aquest el motiu per a no trencar el pacte amb el PP?

—Ni de lluny. Això no té absolutament res a veure. UV no té més llocs en les seues dues conselleries que els que li corresponen en proporció a les set que té el PP.

—Després de les eleccions del 99, UV podria pactar amb els socialistes i amb la formació Esquerra Unida una majoria distinta a l'actual?

—En funció dels resultats electorals, Unió Valenciana no està tancada a parlar amb ningú.

—A Unió Valenciana, l'acusen d'haver-se convertit en una agència de col·locació.

—Quan va governar la UCD els càrrecs de responsabilitat eren d'UCD. Quan va governar el PSOE passava el mateix. I ara, les àrees de govern d'UV tenen al davant persones d'UV.

—No em referesc a directors generals, sinó a contractacions d'altres nivells.

—Tot s'ha fet d'acord amb la legalitat vigent. Llevat de notícies de premsa que són les mateixes que es publiquen de les conselleries del PP.

—Amb uns resultats electorals semblants als produïts a les eleccions de 1995?

—Jo crec que no seran semblants als del 1995. El Partit Popular baixarà un poquet, nosaltres, en canvi, pujarem, Esquerra Unida perdrà bastant i la incògnita és el PSOE.

Per tant, a un any de les eleccions autonòmiques, és molt difícil contestar aquesta pregunta. L'únic que puc dir és que nosaltres ens presentarem a les properes eleccions en solitari. I en funció del resultat, UV no està tancada a res.

—Ha tingut vostè algun contacte amb els socialistes valencians darrerament en aquesta línia?

—No. A més a més, el PSOE està ara [dijous 25 de juny dia en què es fa l'entrevista] immers en un procés de primàries i no sap encara quin serà el candidat, ni tampoc com estructurarà la seua campanya.

—Quines condicions imposaria UV al PSOE si els atacs del PP continuen com ara i el pacte actual acaba tornant-se irrespirable?

—Qualsevol cosa que es diga d'ací a l'any 1999 és irreal. S'ha d'acabar l'any de legislatura i després analitzar el resultat de les eleccions.

—Pot confirmar que d'ací a les eleccions de 1999 la seua formació política no trencarà finalment el pacte amb el Partit Popular?

—La voluntat d'Unió Valenciana és continuar donant estabilitat al govern de la Generalitat Valenciana. Mentre que el Partit Popular no prenga decisions difícilment justificables, continuarà l'acord. Volem donar estabilitat, aprofundir en la nostra gestió i augmentar la consideració dels ciutadans.

—Senyor Villalba, pot posar alguns exemples d'aquestes "decisiones difícilment justificables" de les quals em parla?

—Hauria de donar-los la mateixa pràctica política. Quan hi ha desacords sobre el pacte de govern ja ho manifestem en les Corts Valencianes.

